

ERFGOEDHUIS
ZUID•HOLLAND

provincie
Zuid-Holland

Welkom op de studiebijeenkomst ‘Zuid-Hollandse sporen in de slavernijgeschiedenis’

24 juni 2024

ERFGOEDHUIS
ZUID•HOLLAND

provincie
Zuid-Holland

Opening studiebijeenkomst

Door:

- Gedeputeerde Frederik Zevenbergen
- Debora Fernald (lid Provinciale Staten Zuid-Holland, Groep Doe STOER)

Programma

- 10.00 uur: Welkom en opening in provinciehuis Zuid-Holland door gedeputeerde Frederik Zevenbergen en Debora Fernald (Groep Doe STOER)
- 10.15 uur: Presentatie over de rol van provincie Zuid-Holland in slavernij- en koloniale geschiedenis - dr. Karwan Fatah-Black (Universiteit Leiden)
- 11.00 uur: Presentatie 'Onderzoek naar sporen van de slavernijgeschiedenis in de provinciale collectie' - Peter Diebels (Provincie Zuid-Holland)
- 11.30 uur: Presentatie 'Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen' - Renzo Duin (PhD) (AMIK | International Center for Amazonian Indigenous Knowledge)
- 11.45 uur: Lunch en bezoek aan tentoonstelling "Slavernij. Stemmen uit het verleden" in het Provinciehuis
- 12.30 uur: Start wandeling naar Nationaal Archief voor middagprogramma
 - Rondleiding tentoonstelling 'Pioniers – Fotografie door vrouwen'
 - Rondleiding depot Nationaal Archief

ERFGOEDHUIS
ZUID•HOLLAND

provincie
Zuid-Holland

Presentatie over rol van de provincie Zuid-Holland in slavernij- en koloniale geschiedenis

Karwan Fatah-Black

Wat de
archieven
wel & niet
vertellen
over de
slavernij-
geschiedenis
van Zuid-
Holland

Geketend voor
Hollands Glorie

Karwan Fatah-Black, Lauren Lauret en Joris van den Tol

LEIDEN PUBLICATIONS

Excuses Zuid-Holland 8 juni 2023

Op basis van onderzoek in de context van:

- Maatschappelijke betrokkenheid
- Bestuurlijke nieuwsgierigheid
- **Geschiedenis,** doorwerking, maatregelen

Onderzoekskaders

- Staten van Holland rechtsvoorganger van Noord- en Zuid-Holland
- Historische juridische definitie van slavernij
- Atlantische wereld en Azië
- Inclusief besluitvorming rond Afschaffing

Geketend voor Hollands Glorie

Karwan Fatah-Black, Lauren Lauret en Joris van den Tol

LEIDEN PUBLICATIONS

Historische vergaderzaal
Staten van Holland

Buitenplaatsen en tuinen

Orangerie
Huis
Berbice,
Voorschoten

... nu eens om d'ags een stuk of twintig gevult welke leer wel niet zagen die zijn ook leer wel vancyt 175/500
len bruce neger welke my een kut been bleef, in mijn ketenen komende vroeg hem de keukenmeid welke van zyn Lyge landeert was
hoe het quaden en alle too mager waeren, of zy honger geloven hadden wyl omdat God op de reis geboven waeren? Wierom
hy antwoorde Dieen wy hebben redelyk wil eeten gehast, maar het was alle daegen klappe, Lach, en vloeken, en voor al de
Kinderen kinnen dit niet d'arstade
Dek heb ik op de vendue gemerkt den spersman van dat Schip, de Brudalitzij in persoon verstedde leun, Ysselyk vloten en
kruen en Lieve de Haren rukken en walden Zoo als vrschende menschen
... ..

Letter-oeffeningen, de voornaamste hoofdzaaken aan-
roerende, in 't kort beschryve. Een kind van seven
of agt jaaren, het zy in den oorlog, of door eenig
ander toeval, van myne Ouders berooft zynde, wierd
ik verkogt aan den Wakkeren Scheeps-bevelhebber
Arnold Steenhart, wanneer hy, om den Slaavenhandel,
aan eene zekere plaats van Africa, *de Rivier van S. An-
dreas* genoemt, geland was: gelyk die Aanzienlyke
Man, wanneer ik laatst te Middelburg was, my zelf
verhaalt heeft.

Blijven, Zichs ladden de slaaven ook moeten doen
lyde vooran: quame, want quamina was een groot
meester van de plantagie en zoo by welke zijde
alles geschiedde, ende Swarte officier Coffij die
nu nog alleen absent is hier merde de orde van
quamina in

Geketend voor Hollands Glorie

Karwan Fatah-Black, Lauren Lauret en Joris van den Tol

LEIDEN PUBLICATIONS

ERFGOEDHUIS
ZUID•HOLLAND

provincie
Zuid-Holland

Onderzoek naar sporen van de slavernijgeschiedenis in de provinciale collectie

Peter Diebels

Onderzoek naar sporen van de slavernijgeschiedenis in de provinciale archieven

ERFGOEDHUIS
ZUID•HOLLAND

nationaal
archief

Peter Diebels Provinciearchivaris

Wat doet een provinciearchivaris?

- Toezicht op het archief-en informatiebeheer bij alle gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de provincie
- Toezicht op het archief- en informatiebeheer van de provincie Zuid-Holland zelf
- Beheerder van de (historische) provinciale archieven
- Promotie Provinciaal Archief en archiefsamenwerking

Archieven van de *provincie* Zuid-Holland

- Berusten bij het **Nationaal Archief**
- **Nationaal Archief** beheert en stelt beschikbaar
- Provinciearchivaris is de formele beheerder

Promotie

Promotie van archieven en
archiefonderzoek in samenwerking met
Nationaal Archief en Erfgoedhuis

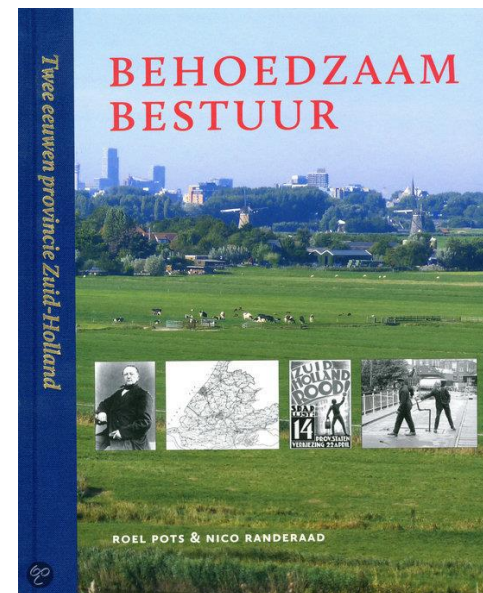

Samenwerking met de Erfgoedlijnen

Wat doet en deed de provincie?

- Bronnen
- Literatuur
- Website Erfgoedhuis
- Website Provincie
- Website Nationaal Archief

Provinciaal archief - welk archiefmateriaal?

- Alle (papieren) **archieven** van de provinciale organen van Holland en Zuid-Holland en van de commissaris van de Koning(in) in Zuid-Holland
 - Periode 1814 - 2013
 - ruim 3 kilometer
 - Openbaar
- **Kaartencollectie**
 - Grotendeels gedigitaliseerd

Te vinden via <https://www.nationaalarchief.nl/>

En de archieven van vóór 1814 ?

Archieven van Holland van 1200 tot 1814 berusten ook bij Nationaal Archief

Grondgebied

- Noord- en Zuid-Holland
- Noordelijk deel van Noord-Brabant
- Delen van Utrecht
- Vlieland, Terschelling en Urk

Archiefvormers

- Graven van Holland
- 1581 Gewest Holland
- Diverse regionale besturen in Holland
- Andere overheidsinstellingen en particulieren

Archieven na 1814

Grondgebied

Noord- en Zuid-Holland

Vanaf 1851: Huidige provincie Zuid-Holland

Archiefvormers

- Provinciaal bestuur
- Rijksdiensten werkzaam in de provincie
- Andere overheidsinstellingen in de provincie
- Particulieren

Provinciaal archief is dus slechts een deel hiervan

Nationaal Archief

Onderzoeken >

Start uw onderzoek in onze archieven en collecties.

Beleven >

Tentoonstellingen, lezingen, rondleidingen, workshops of kom langs met je klas.

Archiveren >

Kennis, advies en diensten voor duurzaam toegankelijke informatie.

Nieuws >

17 juni 2024

Afstands- en adoptiedossiers van de Raad voor de Kinderbescherming opvraagbaar >

31 mei 2024

Internationaal DLM Forum: het Nationaal Archief was erbij! >

Agenda >

Tot 30 juni 2024

Tentoonstelling Pioniers - Fotografie door vrouwen >

Tot 23 juni 2024

Instapronddleiding Pioniers - Fotografie door vrouwen >

Zoek

Zoeken

Familiegeschiedenis

Tweede Wereldoorlog

Militairen en Marinepersoneel

Slavernijverleden

Koloniale geschiedenis

Suriname

Indonesië

Curaçao

Rechtspraak en veiligheid

Handel en economie

Zuid-Holland

Migratiegeschiedenis

Feedback

Zoekhulp Zuid-Holland

Zoekhulp Zuid-Holland

The screenshot shows a web browser window with the URL https://www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/zoeken?activeTab=research_guides&qf_onderwerpen_term_name=Zuid-Holland. The page title is "Zoekhulp Zuid-Holland". The navigation bar includes tabs for "Archieven (637263)", "Fotocollectie (1039495)", "Kaarten (61606)", "Indexen (28)", "Zoekhulpen (18)", "Onderzoeken (163)", "Nieuws (18)", and "Agenda (2)".

The main content area displays "18 resultaten in Zoekhulpen". On the left, there is a sidebar with "Onderwerpen (120)" and a list of filters: "Zuid-Holland (18)" (checked), "Familiegeschiedenis (14)", "20e eeuw (13)", "Persoonsgegevens (13)", "19e eeuw (12)", and "Rechtspraak en justitie (9)". A link for "Alle opties" is also present.

The search results list includes:

- Doop-, Trouw- en Begraafboeken van Zuid-Holland voor 1811 >**
Bent u op zoek naar gegevens van voorouder(s) in de periode vóór 1811 in de provincie Zuid-Holland? Gebruik dan deze zoekhulp. Alles uitklappen Is...
- Voogdij en ondertoezichtstelling in Zuid-Holland tot 1989 >**
Als ouders niet voor hun kinderen kunnen zorgen, worden de kinderen onder voogdij gesteld. Zoekt u informatie over het gezag over kinderen,...
- Kentekenbewijzen, 1898-1950 >**
Bent u op zoek naar een nummer- of kentekenbewijs en gegevens van het voertuig en de aanvrager? Gebruik dan deze zoekhulp. Alles uitklappen Hoe zoek...
- Gevangenen in Zuid-Hollandse gevangenisarchieven, 1811-1977 >**
Bent u op zoek naar informatie over een gedetineerde in een gevangenis in Zuid-Holland? Gebruik dan deze zoekhulp. Alles uitklappen Is dit de juiste...
- Memories van Successie (erfbelasting) Zuid-Holland, 1806-1928 >**
Sinds het begin van de 19e eeuw moet in Nederland successierecht (erfbelasting) worden betaald over erfenissen. Om te bepalen hoeveel belasting de...
- Testamenten Zuid-Holland tot 1973 >**
Zoekt u een testament? Gebruik dan deze zoekhulp. Alles uitklappen Hoe zoekt u naar een testament van vóór 1890? Vanaf 1918 worden testamenten...
- Kartuizerklooster Bartholomeusdal Delft: regesten, 1247-1540 >**
Bent u op zoek naar regesten (samenvattingen van oorkondes of charters) in het archief van het Delftse Statenklooster St. Bartholomeus in Jeruzalem?...
- Strafevanzenis Den Haer: fotoboek gedetineerden. 1886-1910 >**

The bottom of the browser shows a taskbar with various application icons, a system tray with the date "21-6-2024" and time "09:06", and a weather widget indicating "16°C Bewolkt".

Resultaten

- Doop-, Trouw- en Begraafboeken van Zuid-Holland voor 1811
- Voogdij en ondertoezichtstelling in Zuid-Holland tot 1989
- Kentekenbewijzen, 1898-1950
- Gevangenen in Zuid-Hollandse gevangenisarchieven, 1811-1977
- Memories van Successie (erfbelasting) Zuid-Holland, 1806-1928
- Testamenten Zuid-Holland tot 1973
- Jeugdgevangenis (Rijksopvoedingsgesticht) Leiden: pupillen, 1911-1926
- Kiesgerechtigde burgers (registres civiques) Zuid-Holland, 1811-1813
- Naamsverandering of naamsaanneming, 1813-1972
- Notariële akten Zuid-Holland, 1811-1935
- Faillissementen in rechtbankarchieven vanaf 1811
- Echtscheidingen Zuid-Holland
- Bedrijven in Zuid-Holland (Kamers van Koophandel), 1921-1995
- Burgerlijke Stand Zuid-Holland, 1811-1902

Zoekhulp - Koloniale Geschiedenis

Koloniale geschiedenis

Het Nationaal Archief bewaart veel archieven over de koloniale periode, waarin Nederland heerste over gebieden in Nederlands-Indië (het latere Indonesië) en West-Indië (Suriname en de Antillen). Er zijn diverse zoekhulpen die uitleg geven over hoe u in deze archieven kunt zoeken.

- ***Per land***

- Suriname en Indonesië waren Nederlandse koloniën
- Gebieden met handelsbetrekkingen
 - Ook hier archieven ontstaan in de koloniale periode en in de tijd van de handelsbetrekkingen.

Zoekhulpen voor Nederlands-Indië

- [Overzicht van archieven over Nederlands-Indië](#)
- [Militairen Nederlands-Indië \(KNIL\) 1815-1950: onderofficieren en soldaten](#)
- [Militairen Nederlands-Indië \(KNIL\) 1815-1950: officieren](#)
- [Oost-Indië: Militaire pensioenen, 1821 - 1844](#)
- [Ambtenaren in Nederlands-Indië, 1814-1952](#)
- [Slavernij en slavenhandel in Nederlands-Indië, 1820-1900](#)
- [Burgers en militairen in Nederlands-Indië en Indonesië, 1940-1962](#)
- [Japanse interneringskaarten: KNIL en marine, 1942-1945](#)
- [Molukkers naar Nederland, 1951](#)

Slavernij en slavenhandel in Nederlands-Indië, 1820-1900

Gegevens over slavernij en slavenhandel in Nederlands-Indië 1820 - 1900 zijn te vinden via:

- [Hoe vindt u informatie over slavernij en slavenhandel in Nederlands-Indië tussen 1820 en 1900?](#)
- [Hoe kan ik de gevonden stukken inzien?](#)
- [Hoe is deze index tot stand gekomen?](#)
- [Achtergrondinformatie: Slavenhandel en slavernij in Nederlands-Indië](#)
- [Vormen van slavernij](#)
- [Casestudy I: \(il\)legaal? Het vervoer van schuldlaven over zee](#)
- [Casestudy II: de slavin Dandajoe](#)

Zoekhulp - Suriname

Zoekhulp - Suriname

Het Nationaal Archief bewaart ruim 750 archieven over Suriname. De zoekhulpen geven uitleg over onderzoek naar:

- Tot slaafgemaakten
- Contractarbeiders
- Inwoners van Suriname
- Bestuur en handel

Onderzoek naar Surinaamse voorouders kan via [het stappenplan](#) van de Stichting Surinaamse Genealogie. U kunt ook verder zoeken in de collectie van het [Nationaal Archief Suriname](#). Veel geboorte-, huwelijks- en overlijdensregisters uit de 19e en begin 20e eeuw staan online en zijn daar te doorzoeken.

Zoekhulp Curacao

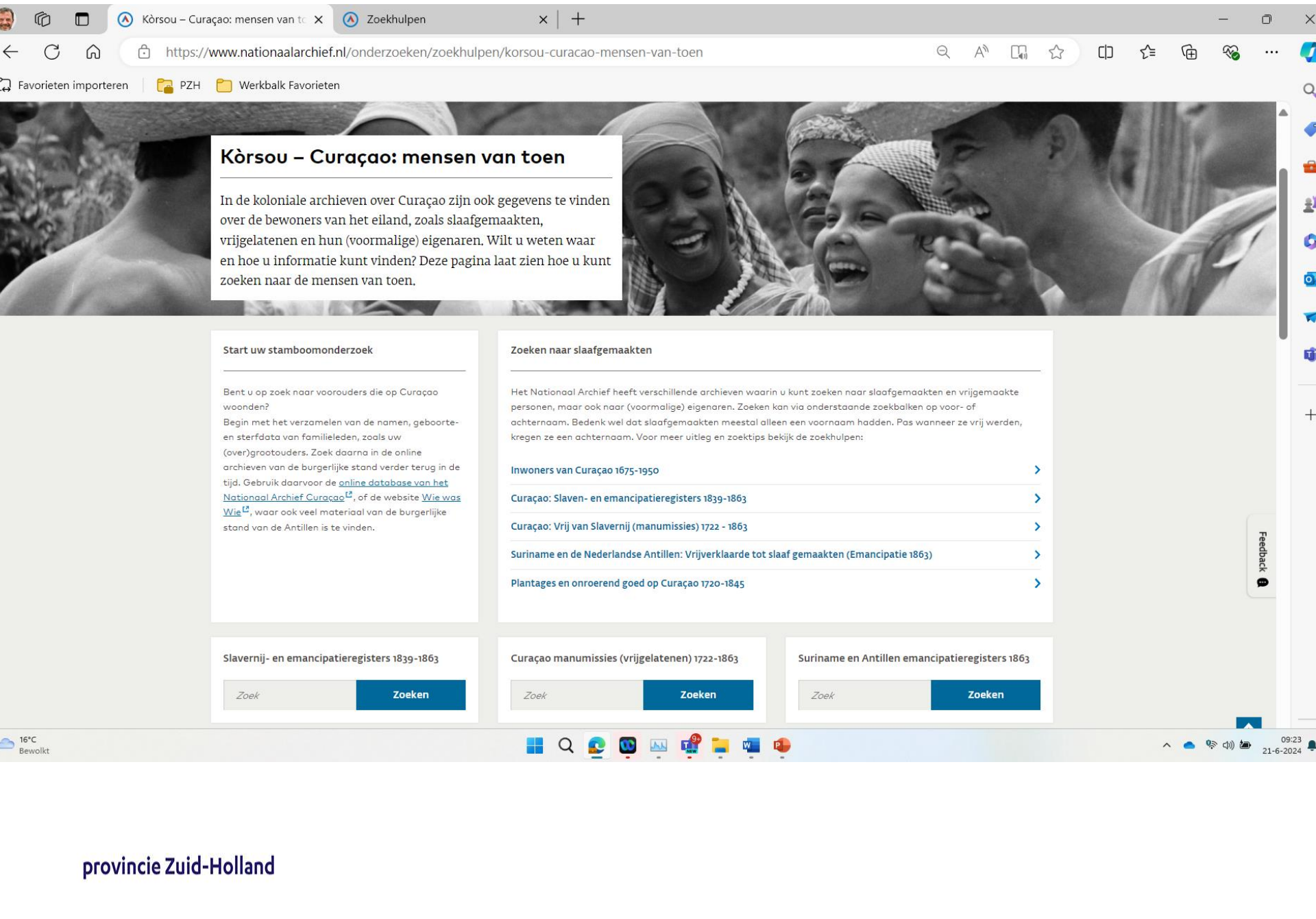

Kòrsou – Curaçao: mensen van toen

In de koloniale archieven over Curaçao zijn ook gegevens te vinden over de bewoners van het eiland, zoals slaafgemaakten, vrijgelatenen en hun (voormalige) eigenaren. Zoeken kan op voor- of achternaam.

Voor meer uitleg en zoektips:

- [Inwoners van Curaçao 1675-1950](#)
- [Curaçao: Slaven- en emancipatieregisters 1839-1863](#)
- [Curaçao: Vrij van Slavernij \(manumissies\) 1722 - 1863](#)
- [Suriname en de Nederlandse Antillen: Vrijverklaarde tot slaaf gemaakten \(Emancipatie 1863\)](#)
- [Plantages en onroerend goed op Curaçao 1720-1845](#)

Kòrsou – Curaçao: mensen van toen

In de koloniale archieven over Curaçao zijn ook gegevens te vinden over de bewoners van het eiland, zoals slaafgemaakten, vrijgelatenen en hun (voormalige) eigenaren. Wilt u weten waar en hoe u informatie kunt vinden? Deze pagina laat zien hoe u kunt zoeken naar de mensen van toen.

Start uw stamboomonderzoek

Bent u op zoek naar voorouders die op Curaçao woonden? Begin met het verzamelen van de namen, geboorte- en sterfdata van familieleden, zoals uw (over)grootouders. Zoek daarna in de online archieven van de burgerlijke stand verder terug in de tijd. Gebruik daarvoor de [online database van het Nationaal Archief Curaçao](#), of de website [Wie was Wie](#), waar ook veel materiaal van de burgerlijke stand van de Antillen is te vinden.

- ### Zoeken naar slaafgemaakten
- Het Nationaal Archief heeft verschillende archieven waarin u kunt zoeken naar slaafgemaakten en vrijgemaakte personen, maar ook naar (voormalige) eigenaren. Zoeken kan via onderstaande zoekbalken op voor- of achternaam. Bedenk wel dat slaafgemaakten meestal alleen een voornaam hadden. Pas wanneer ze vrij werden, kregen ze een achternaam. Voor meer uitleg en zoektips bekijk de zoekhulpen:
- [Inwoners van Curaçao 1675-1950](#) >
 - [Curaçao: Slaven- en emancipatieregisters 1839-1863](#) >
 - [Curaçao: Vrij van Slavernij \(manumissies\) 1722 - 1863](#) >
 - [Suriname en de Nederlandse Antillen: Vrijverklaarde tot slaaf gemaakten \(Emancipatie 1863\)](#) >
 - [Plantages en onroerend goed op Curaçao 1720-1845](#) >

Slavernij- en emancipatieregisters 1839-1863

Zoek Zoeken

Curaçao manumissies (vrijgelatenen) 1722-1863

Zoek Zoeken

Suriname en Antillen emancipatieregisters 1863

Zoek Zoeken

Slavernijverleden

Slavernijverleden

Het Nationaal Archief bewaart veel koloniale archieven waarin informatie te vinden is over het slavernijverleden van Nederland. Een deel hiervan is gedigitaliseerd en online te doorzoeken.

Op de themapagina vindt u zoekhulpen en archieven over het Nederlandse slavernijverleden.

Zoeken naar een slaafgemaakte voorloper

Slaafgemaakten hadden alleen een voornaam. Dit maakt het zoeken naar slaafgemaakte voorouders moeilijk. Pas bij hun vrijlating kregen slaafgemaakten een achternaam. Het vrijlaten van slaafgemaakten vóór 1863 wordt manumissie genoemd. De afschaffing van de slavernij op 1 juli 1863 heet Emancipatie.

Slaafgemaakten in Suriname (P.J. Benoît, Voyage à Surinam, 1839)

Uit de voormalige Nederlandse gebiedsdelen zijn veel archiefstukken overgeleverd, die informatie geven over personen die in slavernij leefden. Deze archiefstukken worden bewaard in de nationale archieven van Aruba, Curaçao, Suriname en Nederland. Belangrijk zijn:

- Slavenregisters (lijsten van slaafgemaakten, geordend per eigenaar);
- Manumissies (vrijgelaten slaafgemaakten van vóór 1863);
- Borderellen (lijsten van slaafgemaakten uit 1862. Voor de slaafgemaakten op de lijst ontvingen de eigenaren een financiële compensatie na de afschaffing van de

Zoeken naar een slaafgemaakte voorloper

In samenwerking met andere archieven en onderzoekers heeft het Nationaal Archief naamregisters (indexen) gemaakt op de archiefstukken met gegevens over slaafgemaakten. In deze indexen kunt u per gebied op naam zoeken naar slaafgemaakten en vrijgemaakte personen, maar ook naar (voormalige) eigenaren. Bekijk voor uitleg over de verschillende indexen de volgende zoekhulpjes:

Aruba

[Slavernij en emancipatie op Aruba, 1840-1863](#)

Curaçao

[Curaçao: Slaven- en emancipatieregisters 1839-1863](#)

[Curaçao: Vrij van Slavernij \(manumissies\) 1722 - 1863](#)

[Suriname en de Nederlandse Antillen: Vrijverklaarde tot slaaf gemaakten \(Emancipatie 1863\)](#)

Nederlands-Indië

[Slavernij en slavenhandel in Nederlands-Indië, 1820-1900](#)

Sint Eustatius

[Vrijgelaten slaafgemaakten op Sint Eustatius, 1862-1863](#)

Suriname

[Suriname: Vrijgelaten slaven \(manumissies\) 1722-1863](#)

[Suriname: Slavenregisters, 1816-1863](#)

[Suriname en de Nederlandse Antillen: Vrijverklaarde slaafgemaakten \(Emancipatie 1863\)](#)

Feedback

Plantages en landhuizen

De West-Indische Compagnie bestuurde de kolonies Suriname en de Antillen

- In Suriname plantages voor koffie-, cacao-, katoen- en suikerrietteelt waar slaafgemaakten gedwongen werden te werken
- In Guyana kolonies en plantages gesticht, die tot 1813 in Nederlandse handen waren. Deze kolonies werden bestuurd door de Sociëteit van Berbice.
- Op de Antillen waren geen grote plantages, maar landhuizen.

Zoekhulpen:

- [WIC: Overgekomen brieven en papieren, 1621-1674](#)
- [Sociëteit van Suriname, 1683-1795](#)
- [Plantages in Suriname 1780-1955](#)
- [Plantages en onroerend goed op Curaçao 1720-1845](#)
- [Guyana, 1621-1813](#)
- [Overzicht van archieven over Guyana \(Guiana\)](#)

Suriname

Ook Beeldmateriaal

Sporen in Provinciale archieven

Geketend voor Hollands Glorie

Afbakening: tijd en plaats

- Eind 16^e eeuw tot en met de afschaffing van de slavernij en het daaropvolgende staatstoezicht en de migratie van contractarbeiders aan het einde van de negentiende eeuw.
 - Gebied van het (Zuid-)Holland dat voor 1815 onder de Staten van Holland viel
- “Het onderzoek naar de betrokkenheid van deze provincie bij slavernij zal grotendeels rusten op het bijeenbrengen van deze verspreide gegevens”

Sporen in Provinciale archieven

Archieven genoemd in '**Geketend voor Hollands Glorie**'

1.01.02 Inventaris van het archief van de **Staten-Generaal**, (1431) 1576-1796

3.01.04.01 Archief **Staten van Holland** en West-Friesland 1572 - 1795

3.01.09 Inventaris van het archief van de Gedeputeerden van Haarlem ter Dagvaart van de Staten van Holland, (1589) 1603-1787

3.01.27 Inventaris van het archief van **Pieter van Bleiswijk**, 1772-1787

3.20.26 Inventaris van een verzameling papieren, afkomstig van **Jhr. mr. Henrik Hoeufft van Velsen**

Archieven 19^e en 20^e eeuw

Voorbeeld James Loudon

*Bron J. Loudon et al., Eer en fortuin: leven in Nederland en Indië 1824-1900:
autobiografie van gouverneur generaal James Loudon, Amsterdam 2003*

Archieven

3.02.30 Inventaris van het archief van het **Kabinet van de Gouverneur, na 1850 Commissaris des Konings** (der Koningin) van Zuid-Holland, 1819-1931 (1943)

3.02.27.01 Inventaris van het archief van het **Provinciaal Bestuur van Zuid-Holland**, (1300) 1850-1945

Verder archiefonderzoek

In 'Geketend voor Hollands Glorie' doen auteurs aanbevelingen.

Onderzoek de betrokkenheid van de ridderschap bij koloniale expansie en van de nieuwe adel bij de koloniën.

Nederlandsche Handel-Maatschappij (NHM) en het cultuurstelsel
Laat de archieven van de Staten van Holland in het Nationaal Archief digitaliseren.

Maak de resoluties van de Staten nader toegankelijk met een digitale onderzoekstool

Aanvullend

Ook de archieven van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten uit de periode 1811 – 1873 zijn niet op onderwerp toegankelijk. Het zijn chronologisch geordende vergadersets.

Dit kan verbeterd worden door:

- o Digitalisering van gehele archieven
- o Nader te ontsluiten door de indexen op de vergaderstukken te digitaliseren.

ERFGOEDHUIS
ZUID•HOLLAND

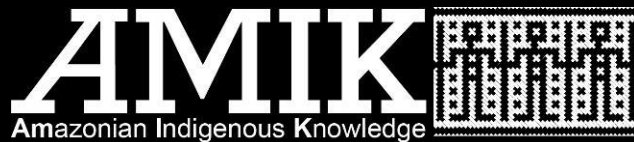
provincie
Zuid-Holland

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Renzo Duin

*Toegankelijkheid van archieven
voor Erfgoedgemeenschappen*

*Zuid-Hollandse sporen in de
Slavernijgeschiedenis
~ Erfgoedhuis Zuid-Holland ~*

Dr. Renzo S. DUIN | 24 juni 2024
Provinciehuis Zuid-Holland, Den Haag
rsduin@yahoo.fr

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

AMIK
Amazonian Indigenous Knowledge

Geketend voor Hollands Glorie

Karwan Fatah-Black, Lauren Lauret en Joris van den Tol

LEIDEN PUBLICATIONS

Aanbevelingen

In deze onderzoeksaanbevelingen staan telkens weer de activiteiten van koloniale bestuurders en ondernemers centraal. Dit is een begrijpelijke keuze, aangezien er duidelijkheid moet komen over de integratie van de Nederlandse elite met het koloniale project. **Wat echter meer ruimte mag krijgen is het perspectief van degenen die, vaak ongewild, door deze activiteiten onderdeel werden van de Nederlandse geschiedenis. De archiefcollecties, archeologische bronnen en oral history bieden tal van aanknopingspunten om hun aandeel in deze geschiedenis te onderzoeken.** Opleidingsprogramma's voor onderzoekers uit de voormalige koloniën kunnen het nieuwe perspectief op deze geschiedenis verder verrijken.

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie
Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie
Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

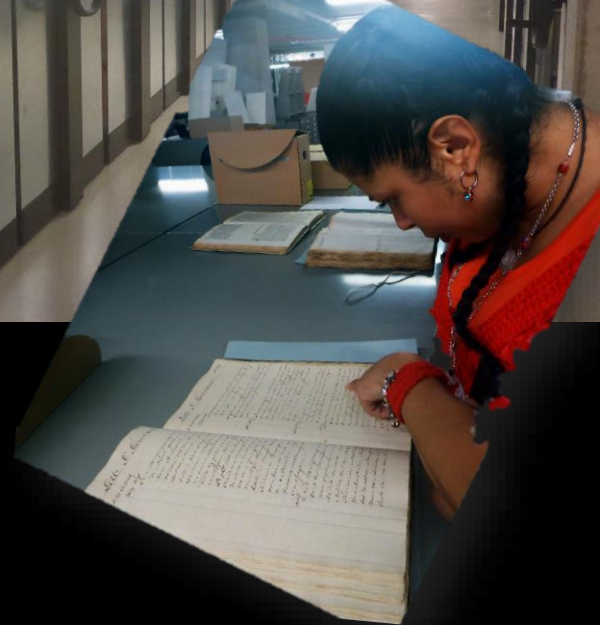
Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

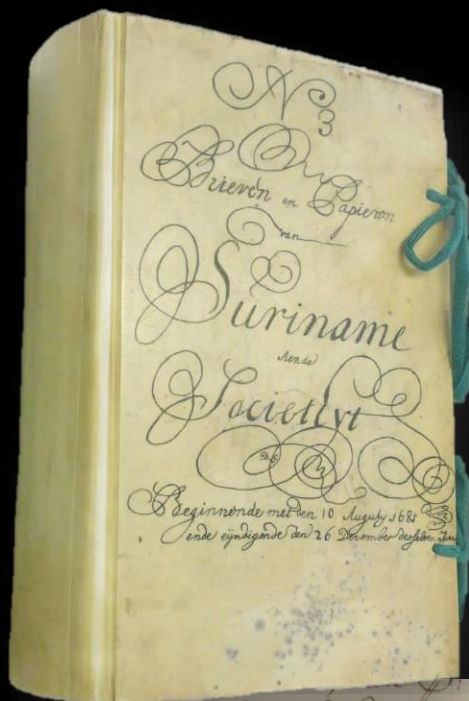
Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

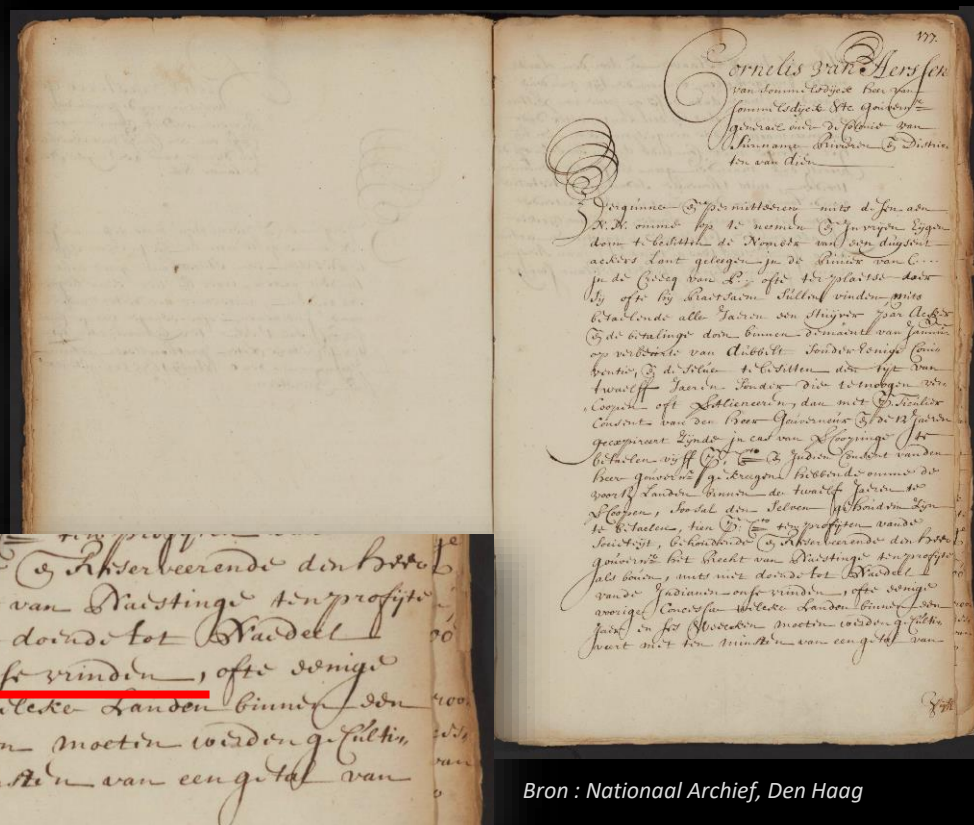
Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

Brieven en Papieren van de Sociëteit van Suriname

"mits niet doende tot Naedeel van de Indiaenen onse vrinden"

Bron : Nationaal Archief, Den Haag

Bron : Nationaal Archief, Den Haag

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

AMIK
Amazonian Indigenous Knowledge

*Reclamation of Cultural Heritage, 2019
+ provenance studies (Museum, Den
Haar)*

*Analogous "digital repatriation", 2012
Marowijne rivier (Suriname | Frans Guyana)*

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

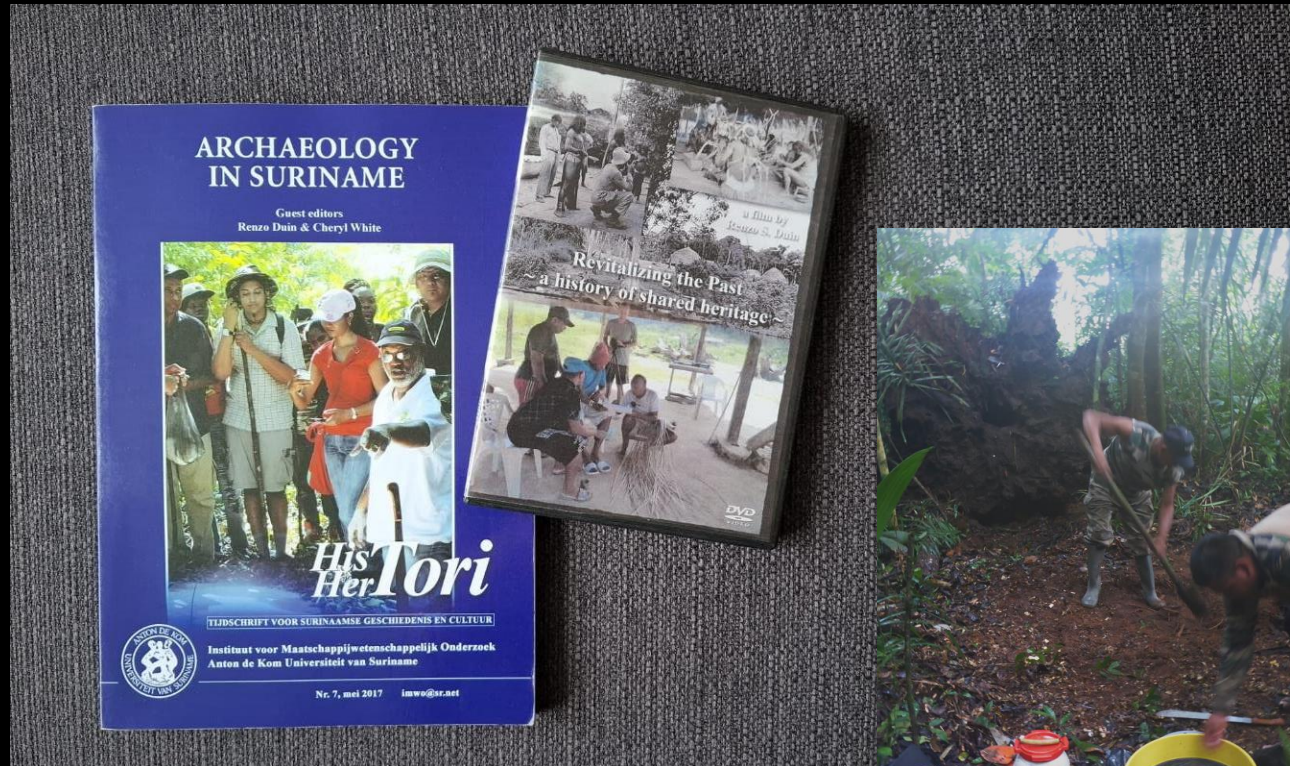
Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

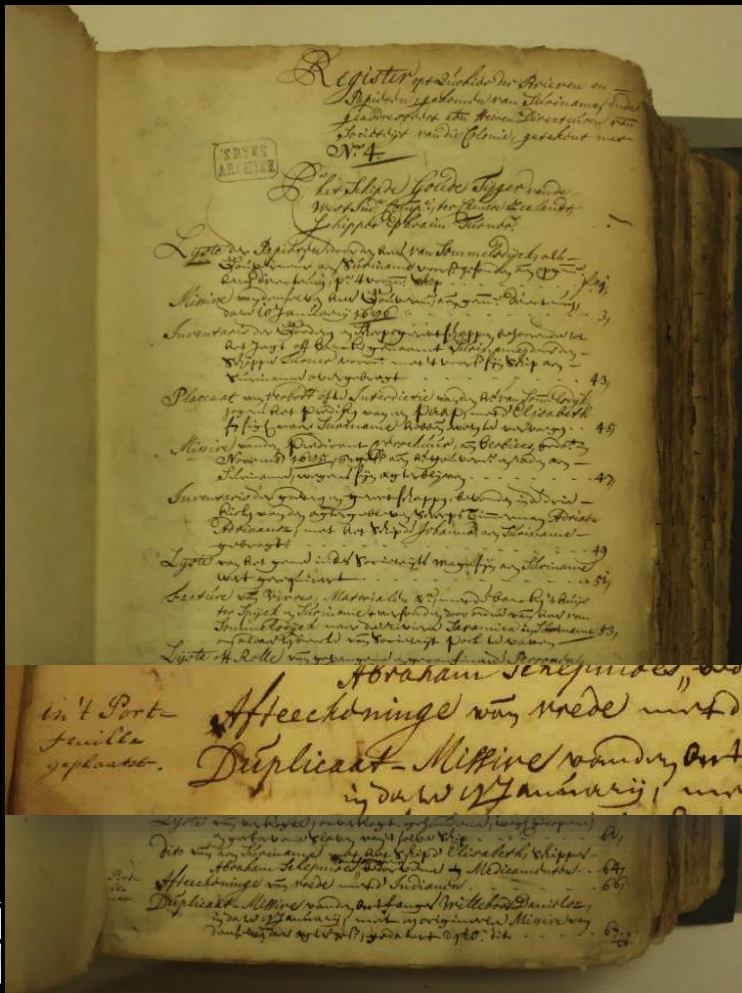
Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

1686

Afteeckeninge van vrede met d'Indianen

Bron : Nationaal Archief, Den Haag

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

Museumcollecties

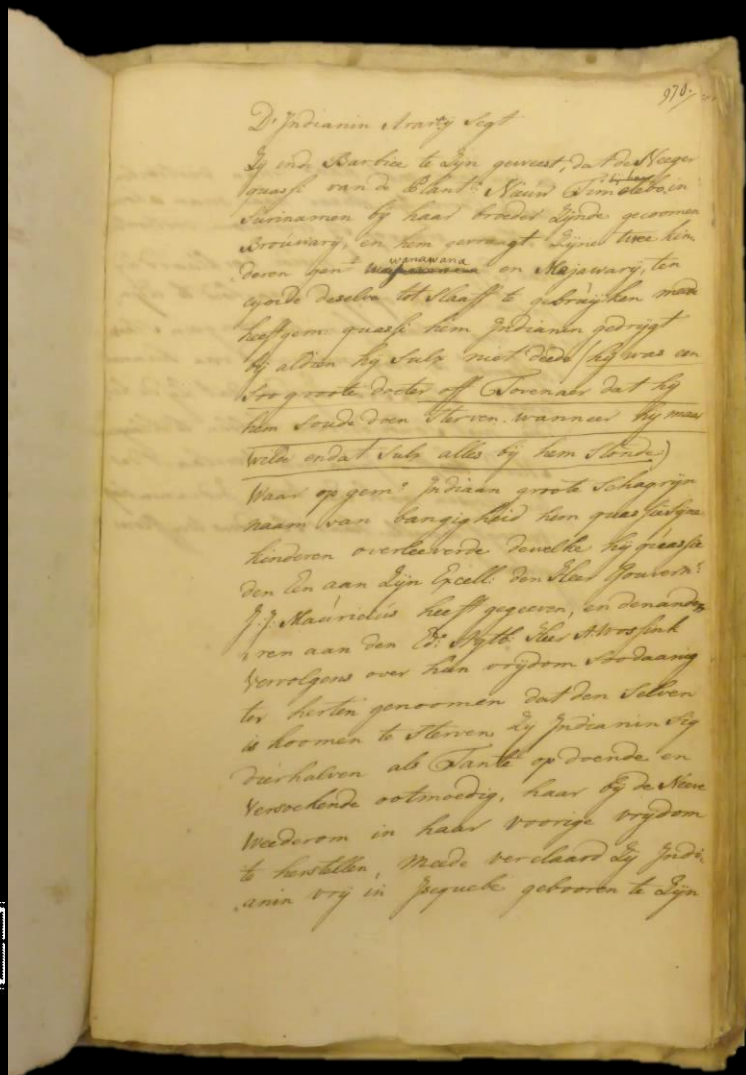
Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

AMIK
Amazonian Indigenous Knowledge

D'Indianin Aran[a]ij segt

Zij inde **Barbice** te zijn geweest, dat de **Neeger quassi** van de Plant^{olage}; Nieuw Tim^{be}haar alebo, in Surinamen bij haar broeder zijnde gecoomen Brouwarij, en hem gevraagt zijne **twee kinderen** gen^{laam}t **wisejwana** wanawana en Majawarij, ten eijnde deselve **tot slaaff te gebruiken** meede heeft gem:^{elde} quassi hem Indianin gedrijgt bij aldien hij sulx niet deede / hij was een soo groote doctor off Tovenar dat hij hem soude doen sterven wanneer hij maar wilde endat sulx alles bij hem stonde:

Waar op gem^{elde} Indiaan groote Schagrijn naam van bangigheid hem quassie sijne kinderen **overleeverde** dewelke hij quassie den Een aan Zijn Excell:^{entie} den Heer Gouvern:^{eur} J.J. Mauricius heeft gegeven, en denanderen aan den Ed^{ell} Agtb:^{are} Heer A. Wossink. Vervolgens over hun vrijdom soodaanig ter herten genoomen dat den selven **is koomen te sterven**, Zij Indianin sig derhalven als Tante opdoende en versoekende ootmoedig, haar bij de Neeve wederom in haar voorige vrijdom te herstellen, meede verclaard zij **Indianin vrij in Isequebe gebooren te zijn** en van daar met haar man vertrocken nae de **Correntijn** alwaar haar man is koomen te sterven, waarop sij wederom vertrocken nae **Coppenamen**, meede verklaard zij Indianin de opregte waarheid te zijn, **dat sij met haar familie van geen slaaven afkomstig is**, nog niemand van hunnentweegen sulx soo zijnde dat zij de hardie niet soude derven hebben te klaegen

Meede heeft de Indianin verclaart dat Jan Heijsen ook een vrije Indianin heeft verzogt dewelke haar Broeders weijff was geweest

Transcriptie: Renzo S. DUIN

Bron : Nationaal Archief, Den Haag

Toegankelijkheid van archieven voor erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie

Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

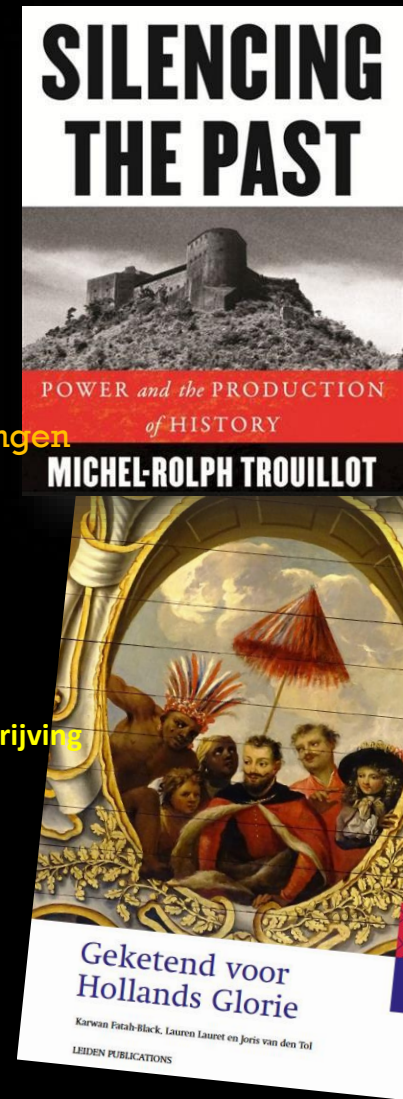
Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

AMIK
Amazonian Indigenous Knowledge

Vier kritieke momenten om het verleden tot zwijgen te brengen

1. Bij het creëren van bronnen;
2. Bij het verzamelen van feiten;
3. Bij het achterhalen van feiten;
4. Op het moment van retrospectieve betekenis tijdens de **geschiedschrijving**

Toegankelijkheid van
archieven voor
erfgoedgemeenschappen

Geketend voor Hollands Glorie
Koloniaal & slavernijverleden

Onderzoeksmethoden

Toegankelijkheid archieven

Bronnen

Archiefstukken

Museumcollecties

Archeologie

Ontbrekende bronnen

Dekoloniseren onderzoek

Aanbevelingen

De Grote Methodologische Uitdaging

De Gevestigde Studierichtingen:

- ✓ Definieren van onderzoeksvraag
- ✓ Verzamelen van gegevens
(Objectief & Zekerheid)
- ✓ Analyseren van gegevens
- ✓ Formuleren van resultaten
(*gericht op antwoorden*)
- ✓ Publiceren (scriptie, artikel, boek)

En daarna ?

Integraal Onderzoek:

dynamisch, divers, veelzijdig
context afhankelijk
subjectief en onzekerheid
niet-lineair, kronkelend
bereid om aan te passen
(*resultierend in nieuwe vragen*)
meerstemmig, omstreden

✓ Streven naar ECHTE DIALOOG

*Toegankelijkheid van archieven
voor Erfgoedgemeenschappen*

*Zuid-Hollandse sporen in de
Slavernijgeschiedenis
~ Dekoloniseren Erfgoedstudies ~*

Dr. Renzo S. DUIN | 24 juni 2024
Provinciehuis Zuid-Holland, Den Haag
rsduin@yahoo.fr

Programma

- 11.45 uur: Lunch en bezoek aan tentoonstelling "Slavernij. Stemmen uit het verleden" in het Provinciehuis
- 12.30 uur: Start wandeling naar Nationaal Archief voor middagprogramma (verzamelen bij ingang van Provinciehuis)
 - Rondleiding tentoonstelling 'Pioniers – Fotografie door vrouwen'
 - Rondleiding depot Nationaal Archief

